

[Finansministeren.]

selv efter at overgangsperioden er slut, kan blive tale om flere kontrolfunktioner i forbindelse med varehandelen med områder uden for EF. Det må vi se på, men jeg håber, at vi efter overgangsperiodens udløb kan komme meget væsentligt ned i personale-tallet.

Spørgsmålet om kontrollen med momsregnskaberne kommer vi jo snart tilbage til ved forslagene om en skærpelse både af momskontrollen og af indkomstskattekontrollen, hvor vi tilsigter et stærkt udvidet samarbejde mellem toldvæsenet og skattevæsenet, som jeg venter mig meget af. Men hvad der ligger i disse særlige tanker, som hr. Henning Philipsen var inde på her, tror jeg ikke at alle er klar over. Hvis man ikke er meget inde i dette, kan man ikke rigtig opfatte det. Det er altså den tanke, der i sin tid var fremme om, at tolderne også skulle til at være indkomstskattekontrollører. Den tanke, må jeg sige, har jeg aldrig selv tilsluttet mig. Da vi drøftede den i 1966-67, tror jeg, jeg sagde — og det mener jeg i og for sig fortsat — at det er en god ting, at man har en kontrol fra to sider: fra toldvæsenets side en omsætningskontrol, man er jo vant til at tage stilling til omsætningsstørrelse, så dér kan man udøve en effektiv kontrol, og så fra den anden side, fra indkomstskattemyndighederne, kan man gå mere ind i selve indkomstregnskabet.

Jeg ved godt, der i den forrige regerings tid har været nogle drøftelser om, at tolderne skulle gå væsentligt mere ind i selve indkomstskatteregnskaberne. Jeg nærer altså en vis skepsis over for dette, og vi stiler ikke i øjeblikket efter, at toldvæsenet skal gå ind i selve indkomstskattekontrollen, det skal foreløbig holde sig til omsætningskontrollen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forbrugsafgifter. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 54) findes i tillæg A. sp. 1473, fremsættelsen i tidenden sp. 294).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Preben Steen Nielsen: Dette lovforslag indeholder 7 ændringer i vor afgiftslovgivning, hvoraf de 4 er en direkte konsekvens af Danmarks medlemskab af EF fra 1. januar 1973.

Ændringerne i relation til medlemskabet af fællesmarkedet drejer sig om følgeændringer i forbindelse med det forslag til ny toldlov, der lige har været til behandling.

Derudover foreslås der en nedsættelse af afgifterne på vin og frugtvin indført på flaske, der foreslås en halvering af afgifterne på radioapparater, og der foreslås endelig indført en særlig kaffeafgift. Afgiftsnedsættelserne vil alt i alt medføre et samlet provenutab fra det kommende finansår på omkring 30,5 mil. kr.

På grund af efterdønningerne fra EF-debatten, som også nylig kom til udtryk, er der grund til at slå fast, at de ændringer, der sker i lovgivningen som følge af dansk medlemskab af EF, har været velkendte, lige siden Danmark første gang anmodede om medlemskab; forslagene kan eller bør i hvert fald derfor ikke komme bag på nogen i denne sal.

Hvad angår afgiftsreduktionen på vin, lysner det rent prismæssigt for ynderne af gode flaskeimporterede rødvine, idet afgiften på disse og tilsvarende vine reduceres med 14 kr. pr. l, for hedvine med 15 kr. pr. l, og for frugtvine er der tale om en mindre reduktion. Ændringerne er en konsekvens af, at vi ikke længere kan oprettholde den afgiftsmæssige beskyttelse af flaskeaftapning, fordi der i henhold til EF-reglerne ikke må pålignes højere interne afgifter på importerede varer end de afgifter, man påligner indenlandske varer. Afgiften foreslås derfor reduceret, således at den kommer til at svare til, hvad man skal

[Preben Steen Nielsen.]

betale for vin aftappet her i Danmark. Knaldene med champagneflaskerne vil derimod i fremtiden komme til at koste det samme, idet denne afgift foreslås fastholdt uændret på 42 kr. pr. l.

For at undgå, at radioapparater hjembringes fra EF-landene som følge af, at personer, der kommer hjem fra udlandsrejser, ferie eller topmøder, nu kan hjembringe varer for 950 kr. i modsætning til tidligere 350 kr., foreslås afgiften på radioapparater halveret fra 20 pct. til 10 pct. Vi kan fra socialdemokratiets side tilslutte os denne støtte til de danske radiofabrikker. Der fjernes et væsentligt incitament for udlandsrejsende til at hjemtage disse varer.

Indførelsen af en særlig kaffeafgift medfører ikke højere priser på kaffen, den er blot en erstatning for differencen mellem den nuværende told på kaffe og den lavere toldsats, der gælder i fremtiden som følge af fællestariffen i EF. Da kaffetolden for en stor dels vedkommende finansierer den såkaldte kaffefond, ville der til u-landsarbejdet komme til at mangle 56 mill. kr. som følge af afgiftsnedsættelsen, og det er på den baggrund rimeligt at indføre en særlig ud-ligningsafgift.

Ændringerne uden relation til EF-medlemskabet drejer sig for det første om en mindre udvidelse af afgiftsfriheden, hvad angår chokoladevarer, således at visse mælkeprodukter i fremtiden opnår afgiftsfrihed.

For det andet drejer det sig om at få sat en stopper for den kreditsvindel, der har fundet og måske stadig finder sted med hensyn til spiritusafgifterne. Vi har i de sidste år set adskillige eksempler på, at spiritusimportører har lukreret på at importere spiritus, sælge varerne til fuld pris og derpå anvende afgiften til finansiering af al anden virksomhed, fordi afgifterne først skal betales til toldvæsenet efter flere måneders kredit. Det må derfor hilses med tilfredshed, at der nu stilles krav om sikkerhedsstillelse, ligesom toldvæsenet får mulighed for at stramme opkrævningsreglerne. I første omgang kræves der en sikkerhedsstillelse på 100.000 kr., men jeg vil godt spørge ministeren, om han i givet fald er indstillet på at stramme reglerne yderligere, hvis det

stadig viser sig, at der bliver fusket med disse muligheder.

Endelig foreslås der i lovgivningen indført en registreringspligt for alle købere af destillationsapparater til hjemmefremstilling af spiritus. En sådan fremstilling er som bekendt ulovlig. Jeg vil i den forbindelse godt spørge ministeren, om dette, at købere af disse destillationsapparater skal opgive navn og adresse, ikke kun virker præventivt på det psykologiske plan. Har toldvæsenet overhovedet i praksis mulighed for at stille hos den enkelte forbruger og checke spiritusbeholdningen?

Der er således nogle ting, der er grund til at se nærmere på i udvalget, og vi har også allerede i skatte- og afgiftsudvalget fra organisationer m. v. fået en række henvendelser, som må tages op til nærmere behandling. Vi kan fra socialdemokratiets side love villig støtte til ministerens lovforslag, hvad enten det drejer sig om afgiftsfrihed eller afgiftsnedsættelse for radioapparater, rød-vine eller chokolademælk.

Hans Kjær: Jeg vil først sige, at det kan umiddelbart forekomme ret rationelt, når finansministeren samler en række forslag om ændringer af hele 10 afgiftslove i én opsamlingslov, men sandt at sige forekommer det mig nu, at forslagene er blevet mindre over-skuelige end ønskeligt, måske især fordi de ikke udelukkende drejer sig om ændringer med parallelt sigte. Der er dog et sådant parallelt sigte eller gennemgående træk vedrørende samtlige 10 love, hvor der er tale om redaktionelle konsekvensændringer i forhold til det toldlovsforslag, vi behandlede for lidt siden. Disse ændringer giver mig ikke anledning til andre bemærkninger end den, at mit parti kan tiltræde dem.

I loven om spiritusafgifter, det er lovforslagets § 2, har finansministeren foreslået dels nogle skærpede bestemmelser for kredit-givningen, beløst af uheldige erfaringer om misbrug, dels en oplysningspligt ved salg af destillationsapparater for at modvirke risikoen for ulovlig hjemmebrænding. Også disse forslag kan mit parti tiltræde. Jeg betragter det som givet, at det også er i branchens egen interesse, at der bremses for misbrug af kreditordningen.

Så er der et forslag om en ny afgift på

[Hans Kjør.]

kaffe og kaffeekstrakter. Det er i lovforslagets § 7 vedrørende lov om forskellige forbrugsafgifter. Jeg mærkede mig, at hr. Preben Steen Nielsen tog den med i det samlede afgiftsnedsettelsesprovenu, men her er der jo ikke ligefrem tale om en afgiftsnedsettelse, her er tale om en ny afgift. Sigtet med den er jo, som det er oplyst, at dække den manko, der som følge af nedsættelsen af den direkte kaffetold opstår i indtægten til industrialiseringsfonden for udviklingslandene. Jeg vil godt sætte et spørgsmålstegn ved det rimelige i at lade et i øvrigt nok så prisværdigt formål finansiere af ét enkelt vareområde, ikke mindst når varen som her er import fra et u-landsområde. Nu er jeg ikke klar over, om det bliver i skatte- og afgiftsudvalget, vi skal drøfte dette, eller det bliver i det udvalg, der skal behandle lovforslaget om industrialiseringsfonden, men jeg synes nok, der er grund til at overveje dette spørgsmål, og det kan vi vel gøre i skatte- og afgiftsudvalget, for der spiller jo også konkurrencemæssige forhold ind ved hjemtagelse af varer over grænserne. Jeg vil f. eks. gerne vide lidt mere om hjemtagelse af kaffe fra Sverige, hvor det som bekendt er sådan, at i Sydsverige brændes der kaffe specielt med henblik på danske forbrugere. Jeg vil mere generelt sige, at det forekommer mig, at finansministeren her har forsømt en oplagt lejlighed til at tage netop de konkurrencemæssige forhold op til en nærmere vurdering.

Der er dog én undtagelse. Som følge af forhøjelsen af grænsen for told- og afgiftsfri indførsel af rejsegods til 950 kr. har finansministeren foreslået den særlige afgift på radioer, grammofoner og højttalere halveret, men kun for radioer, grammofoner og højttalere, ikke for det øvrige område, som er belagt med den samme afgift. Det er nævnt, at tv-apparater forventelig overstiger denne grænse på 950 kr., men der er også noget, der hedder grammofonplader o. lign. Jeg deler ikke den opfattelse, som kom til udtryk fra hr. Preben Steen Nielsen om, at man derigennem yder støtte til den danske radioindustri. Det er i hvert fald den mest ejendommelige form for støtte, jeg nogen sinde har oplevet. Det er dog stadig væk sådan, at man opretholder en helt speciel afgift,

som ikke kendes på noget andet område. Jeg har tværtimod mine tvivl med hensyn til, om denne nedsættelse, selv om det er en prisværdig svale, er tilstrækkelig til at opnå det, der er tilsigtet, nemlig at modvirke en forøget indførsel af disse varer. Det vil vi godt drøfte nærmere i udvalget.

Men det er jo ikke kun dette område. Som jeg sagde før, er det mere generelt, at det forekommer mig, at de konkurrencemæssige vilkår ikke har optaget finansministeren tilstrækkeligt. Vi vil gerne have en bred drøftelse af disse forhold, som ikke kun angår de områder, hvor der er foreslået ændringer i selve afgiftssatserne, men også andre områder. Lad mig som eksempel på det sidste pege på, at den udvidelse af rejseaktiviteten, som man må forudse, også vil berøre en branche som parfumebranchen, altså parfumeafgifterne. Der kan også være grund til at se på netop dette afgiftsområde, på virkningerne af, at en lang række dagligvarer, der bestemt ikke kan karakteriseres som luksus, er belastet med en parfumeafgift herhjemme i modsætning til vore nabolande.

I chokoladeafgiftsloven er der ganske vist foreslået nogle lempelser for visse mælkeprodukter, kage- og buddingpulvere, der er tilsat et nærmere afgrænset indhold af kakao. Så vidt så godt, men disse lempelser er dog ikke uden påvirkning af chokolade- og sukervarebranchens konkurrencemæssige stilling. Sådan er det jo. Når man piller ved den slags ting, opstår der andre konkurrencemæssige afgrænsningsproblemer. Men for denne branche gør der sig det helt specielle gældende, at nu rammes nogle af deres råvarer, det gælder bl. a. sukker og glykose, af nogle prisforhøjelser, og jeg vil godt spørge, om finansministeren har overvejet, om virkningerne af disse omkostningsforhøjelser ikke kunne motivere en nedsættelse af afgiften til styrkelse af den afsætning på hjemmemarkedet, som for dette brancheområde er en helt nødvendig forudsætning for, at de kan fortsætte den betydelige eksport, som det virkelig er lykkedes dem at oparbejde.

De ændringer, der er foreslået i vinafgiftslovens satser, går alene ud på at fjerne de ikke længere tilladelige beskyttelsesforanstaltninger, der er indeholdt i den nuværende lov, hvor aftapning her, fremstilling af mousserende vin her og fremstilling af dansk

[Hans Kjør.]

frugtvin har nydt en særlig begunstiggelse i forhold til de andre områder. Jeg skal ikke kritisere denne ophævelse af beskyttelsesreglerne, den er vi jo pligtig til, men jeg vil til gengæld kritisere, at finansministeren er standset herved. Nu er det jo til hudløshed slået fast, at harmoniseringsbestrebelseerne i EF på afgiftsområdet ikke nu går videre end til det tekniske afgiftsgrundlag, men den kendsgerning, at der ikke er forpligtelse til at harmonisere afgiftssatserne, indeholder dog heller ikke nogen forpligtelse til at undlade at bruge det, jeg vil kalde for almindelig sund fornuft, for at undgå helt uholdbare konsekvenser af afgiftsforskelle i grænsehandelen.

For nylig gennemførte regeringen som bekendt forhøjelse af spiritusafgiften. Det synes jeg ikke var nogen fornuftig disposition. Den indsnævring af gabet mellem priserne nord og syd for den dansk-tyske grænse, der var sket, satte man til ved denne forhøjelse. Den dispensation for midlertidig opretholdelse af 3 døgn reglen, som man har opnået, burde dog fornuftigvis anvendes til formindske de problemer, der vil være forbundet med den frie grænsetrafik, ikke, som det er sket her, til at forøge problemerne. Det kan vist næppe være finansministeren ubekendt, at frigørelsen af grænsehandelen er et mål for EF for at gøre begrebet „ét stort toldområde“ til noget mere konkret, noget mere attraktivt for borgerne, det bør vist også gælde danske borgere.

Nu er 3 døgn reglens midlertidige opretholdelse indsnævret til områderne: spiritus, tobak og øl. Der skal da vist ikke så forfærdelig megen fantasi til at forestille sig konsekvensen af, at man efter nytår kan indføre for 950 kr. varer told- og afgiftsfrit fra de øvrige medlemslande, og af, at man kan indføre 4 flasker bordvin og — ikke eller, men og — 4 flasker hedvin eller champagne og gøre det lige så tit og lige så hurtigt, som man kan nå frem og tilbage over grænsen, hvor der på den sydlige side vil blive en righoldighed af vinboder, medens der på den nordlige side måske vil opstå et nyt erhverv i form af garderobes til opbevaring, medens man iler over igen for at sikre sig den næste portion. Mon ikke finansministeren kan indse, at provenuet af afgifterne under disse vilkår alligevel vil blive

påvirket af, at de erhverv, der skal leve af omsætningen af disse varer her i landet, får en urimelig stilling, at deres skatteevne også påvirkes, og at vi fører valuta uøndvendigt ud af landet til dækning af avancerne på den anden side? Vi må have drøftet disse ting i udvalget, hvor vi vil få besøg af en række deputationer. Så kan vi også drøfte andre detaljer ved den lejlighed, f. eks. spørgsmålet om rimeligheden i at opretholde en 42 kr. afgift på champagne for at forhindre folk i at drikke den, hvis de ikke rejser. Det kan jo ikke være af provenumæssige hensyn.

Må jeg stille finansministeren et spørgsmål til sidst: kan ministeren bekræfte, at den konkurrenceforskel, der tidligere har været nævnt i et spørgsmål her i salen, som er opstået ved, at man i Tyskland indtil nu har kunnet få refunderet moms ved rejsegodskøb, bortfalder den 1. januar 1973? Der er rigeligt at tage fat på i udvalget.

Jeg kan tilsige vores engagerede medvirken og håber, vi kan nå frem til løsninger, der ikke ødelægger dansk erhvervsliv helt.

Enggaard: Dette lovforslag rummer jo i alt en halv snes forskellige forslag om ændringer af eksisterende love, som i det væsentlige er konsekvensændringer, affødt af det toldlovsforslag, vi netop behandlede for et øjeblik siden. Disse konsekvensændringer kan vi naturligvis tilslutte os.

Der er herudover forskellige ting, som jeg skal knytte kommentarer til. Vi kan tiltræde, at man afskaffer aftapningsbeskyttelsen, og også, at man indfører en ligestilling for afgifterne mellem indført frugtvin og dansk frugtvin og de heraf følgende ændringer for mousserende vine.

Men mens vi er ved vinområdet, tror jeg, det er rigtigt at sige, at det største problem i forbindelse med vinforbruget, vinsalget, her i landet ikke er omtalt hverken i lovforslaget eller i finansministerens bemærkninger. Den omstændighed, at den såkaldte 72 timers regel ophæves for vins vedkommende fra 1. januar 1973, betyder jo, at den prisforskel på vinområdet, der hersker imellem forbundsrepublikken Vesttyskland og Danmark, vil blive særdeles iøjnefaldende. Fra venstres side vil vi gerne henstille, at man fra finansministerens side i forbindelse med udvalgsarbejdet tager hele dette

[Enggaard.]

spørgsmål op til en ny vurdering. Vi ser det ikke som noget formål, at der på grund af disse nye regler på ny etableres karavaner fra betydelige dele af landet til Flensborg for at foretage indkøb på vinområdet dér. Vi tror, det vil være af væsentlig betydning både for vinbranchen og for butikshandelen som helhed i meget store dele af landet, at man afpasser afgiftssatserne for vins vedkommende på en sådan måde, at vi får en mere naturlig udvikling af handelen end den, man ellers kan forudse.

Vi siger disse ting også ud fra hensynet til, at der ikke bør være for store forskelle for de enkelte landsdele med hensyn til vilkårene på disse områder. Jeg har noteret mig, at en sænkning af afgiften for vins vedkommende på papiret vil medføre et betragteligt provenutab for staten. Det er naturligvis det, der holder finansministeren tilbage fra at drage konsekvensen af den tankegang, han ellers har anlagt for andre varegruppers vedkommende, f. eks. inden for radioområdet, men jeg tror, det vil være forkert at anskue problemet omkring provenutabet isoleret ud fra de nugældende forhold, det må ses på baggrund af, hvordan forholdene kan forventes at blive, hvis finansministerens forslag skulle gå hen og blive vedtaget. Jeg tror, at den reelle situation her med hensyn til, hvor avancerne placeres, og hvordan indkomstfordelingen og skatteprovenuet bliver i de forskellige lande i forbindelse med disse mere eller mindre urimelige forhold, som man kan forudse opstår omkring grænsehandelen, må tages med ind i billedet, og at det samlede økonomiske resultat for statskassen meget vel kan gå hen og blive et helt andet end det, som man ud fra en teoretisk betragtning kan opstille.

Det er, som om finansministeren har draget forskellige konklusioner af den nye situation for de forskellige afgifters vedkommende. For radioapparater har finansministeren taget konsekvensen ved at foreslå afgiften halveret. Det skal vi fra venstres side ikke indvende noget imod, det er sikkert overordentlig rimeligt af hensyn til radiobran-chen, også selv om det forventes at koste 30 mill. kr. på årsbasis. Men jeg tror, vi har brug for en mere generel drøftelse af problemerne i forbindelse med grænsehandelen,

også set i forhold til Øresundsregionen. Det er vel ingen hemmelighed, at mange danskere også placerer en del af deres vinindkøb på den anden side af Øresund, og at statskassen her i virkeligheden også går glip af en afgift. Jeg tror, at alle disse grænsehandelsproblemer for forskellige varegrupper må betragtes også i det lidt længere perspektiv, når 72 timers reglen på ny skal til vurdering forud for næste fase, den 1. januar 1975.

Jeg skal endelig sige et par ord om de to specielle bestemmelser i lovforslaget. Først den, der drejer sig om alkoholområdet. Den sikkerhedsstillelse på mindst 100.000 kr. for at drive registreret virksomhed efter spiritusloven, som finansministeren ønsker indføjat i lovgivningen, er efter venstres mening desværre nødvendig, desværre, fordi det sker på baggrund af en række åbenbare misbrug af gældende lovgivning, misbrug, som vi heller ikke ønsker skal kunne finde sted i fremtiden.

Vi tror derfor også desværre, at det kan være nødvendigt at gennemføre en registrering af købere af destillationsapparater bestemt for hjemmefremstilling af spiritus. Der er næppe tvivl om, alene efter hvad man kan bedømme ud fra annoncerne i dagspressen på dette område, at der finder et betydeligt salg sted af destillationsapparater til private, og formålet med et sådant salg behøver man jo ikke at gætte så forfærdelig meget på.

Man vil forstå, at vi fra venstres side kan tiltræde hovedprincipperne i det lovforslag, som her foreligger, men at der er både principielle og reelle forhold af betydelig rækkevidde i forslaget, som vi ønsker at gå nærmere ind på i forbindelse med udvalgsarbejdet, og jeg kan tilsige en interesseret medvirken i dette arbejde.

Dagmar Andreasen: Dette er også et af de lovforslag, der i høj grad egner sig til udvalgsbehandling, men jeg har nogle principielle bemærkninger at knytte til nogle af paragrafferne.

Med hensyn til § 2, lov om afgift af spiritus m. m., kan vi helt tilslutte os, at der nu skal stilles sikkerhed fra firmaerne for henstand med afgiften, og det er også rimeligt, at man skærper betalingsbetingelserne. Jeg må indrømme, at da jeg læste det om destil-

[Dagmar Andreasen.]

lationsapparaterne, morede jeg mig lidt, fordi der er jo ikke noget, som er lettere end at købe de glasrør og kolber, der skal til for at lave et destillationsapparat, men da jeg så i Politiken i søndags, at det var sat i system, og at man ikke engang behøvede at have arbejdet længere, så tænkte jeg: nå ja, så er det måske nok alligevel på sin plads.

§ 3, der drejer sig om loven om afgift på vin og frugtvin m. m., er der allerede et par stykker der har udtalt sig om, og jeg vil sige med en let omskrivning af „Den går ikke, Granberg“, den går ikke, hr. finansminister. Det radikale venstre ser med sympati på forbrugsafgifter på deciderede luksusvarer, når bare de kan blive effektive, men her bliver vi nok nødt til at tage konsekvensen af EF. Hvis regeringen mener, at det er politisk betænkeligt at sætte afgifterne ned, er det jo også politisk betænkeligt at lave noget, som ikke kan holde. Den danske statskasse mister efter min bedste overbevisning under alle omstændigheder provenuet, og når det er tilfældet, så lad os få en lov, der ikke i den grad animerer folk til at dække vinforbruget ved køb syd for grænsen, og en lov, der ikke i den grad begunstiger de i forvejen begunstigede, som rejser flere gange om året. Det virker næsten som en spøg, når man vil skelne mellem mousserende vin, der er forgæret på flaske, og vin, der er forgæret på tryktank. Det lader sig jo simpelt hen ikke konstatere, under hvilke forhold forgæringen har fundet sted, når først flasken står på bordet.

Af champagneprovenuet på 1 mill. kr. går i dag formodentlig langt det meste over omkostningskontoen, og mon der overhovedet findes folk, der drikker champagne, som ikke også rejser? Der er jo ikke noget fornuftigt formål med sådan en afgift.

Ud over det uheldige i, at loven vil animere danskere til at gøre deres vinindkøb i Tyskland, har den en uheldig ting mere ved sig. Man lægger afgiftssatser efter skel, der ikke

lader sig kontrollere. Hidtil har man haft en lavere sats for dansk frugtvin. Nu får man lavere sats for frugtvin i al almindelighed, og jeg har ladet mig fortælle, at især italienerne er dygtige til om ikke ligefrem at lave vin af vand, så i hvert fald at lave vin af alt muligt andet end lige netop druer. Det har de jo ikke reklameret med hidtil, men når man nu diskriminerer eller gør så stor forskel mellem afgifterne, skal vi nok få noget af den vin at se på det danske marked, og hvis de så ydermere snyder og kommer druer i, hvilket ikke er til at konstatere ved nogen analyse, kan det jo smagsmæssigt komme meget tæt på almindelig hvidvin. Det er også svært sagligt at begrunde, hvorfor det ene udgangsmateriale egentlig skulle have en større afgift end det andet. Hidtil har druesaft som regel været det billigste udgangsmateriale, og derfor har vi formodentlig nok som regel fået druevin, når vi har troet, vi købte det, men det skal vi ikke regne med at vi får i fremtiden, hvis vi køber hvidvin, der er betegnet som frugtvin.

§ 4 har jeg ingen kommentarer til.

§ 5, stk. 1, heller ikke, men det er, fordi jeg ikke kan læse, hvad der står. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvad der står i den. Jeg skal forskåne tinget for at få læst det op, men jeg kan ikke få mening i det. Der er nok en mening, men mon det dog ikke kunne forklares, så det kunne forstås?

Til § 6 har jeg kun anbefaling af, at man udvider området af levnedsmidler, hvor kun kakaoen beskattes og ikke hele levnedsmidlet. Inden for det radikale venstre kan vi tilslutte os den løsning, man har fundet på, at tolden på kaffe falder bort og erstattes med en afgift, der stadig væk går til u-landsområdet.

Afgiftsnedsættelsen på radioer og gramofoner føler vi også er en konsekvens, vi må tage. Selv om vi i princippet ikke havde noget imod, at man opretholdt en sådan afgift, må vi tage konsekvensen, når grænsen for rejsegods udvides til 950 kr.

[Dagmar Andreassen.]

§ 10 siger vist nok det samme som § 5, den kan jeg heller ikke forstå.

Vi skal nok hjælpe til og medvirke i udvalgsarbejde, det bedste vi kan.

Henning Philipsen: For første gang siden den 2. oktober hørte jeg nu her i folketings-salen for et øjeblik siden fru Dagmar Andreassen udtrykke det, som jeg for så vidt var spændt på: hvornår vi første gang skulle høre: vi er jo nok nødt til at tage konsekvensen af EF. Det bliver særdeles interessant at høre, hvor tit og i hvilke andre og større sager vi kommer til at høre nøjagtig den samme sekvens. Nu er det altså sagt, og hermed er historiens gang måske så endda ændret.

Så skal jeg ikke sige mere om dette, men lige sige om selve lovforslaget, at det vel nok først og fremmest drejer sig om vin og spiritus i øvrigt. Et eller andet sted i William Shakespeares skuespil Henrik den IV forekommer disse ord: Ingen kan få ham til at le, men det er ikke så mærkeligt, for han drikker ikke vin. Med denne sentens in mente kunne man til dette lovforslag anføre, at det ville være en god ting at nedsætte afgifterne på de bedste vine indført på flaske. Hvis det kunne få finansministeren til at le noget mere, ville det være en god ting. Normalt ler finansministre nok mest, når de får forøgede indtægter, og hvis den nuværende finansministers smil er lidt anstrengt, skal det måske ses på baggrund af netop dette lovforslag.

Vel, der findes vitterlig mennesker, som tror, at det er en kunst at drikke vin, og man har ligesom en fornemmelse af, at finansministre i særdeleshed har båret ved til denne tankegang. Det er naturligvis ikke sværere at drikke vin, end det er at drikke vand, det er bare betydelig mere fornøjeligt.

Må jeg dernæst sige, at det forekommer mig, at dette lovforslag — jeg havde nær sagt, at det var et afskyeligt EF-forslag, men det skal jeg lade være med at sige — nok ligesom tenderer i retning af nedsættelse af en skat på prestige, og hvis man nu ville være konsekvent, hvorfor i alverden har man så ikke foreslået også en nedsættelse af afgiften på champagne? Så ville der have været lidt konsekvens i dette lovfors-

slag, al den stund champagne også smager godt, men det er jo ikke noget, man almindeligvis anvender, lige så lidt som man normalt i hvert fald i den indtægtsgruppe, jeg hører til, går hen og forlyster sig med den dyreste vin indkøbt på flaske. Den kan være særdeles rar, vel, men man kan anlægge den betragtning, som jeg af og til har gjort, og jeg skal da indrømme, at i de fleste tilfælde har det været i en stemning af lokalpatriotisme, når jeg somme tider har sagt, at Rød Aalborg koster snart det, den er værd. Det mener jeg sådan set, det vil den nemlig også gøre, hvis det var sådan, at man sænkede afgifterne.

Men disse spirituøse betragtninger skal nok ses på baggrund af de toldlove, som jo nu igennem lovforslaget er en konsekvens af vor tilslutning til EF. Vort medlemskab tvinger os til at tillade afgiftsfri indførsel ved hver grænsepassage, som hr. Hans Kjær har været inde på det, af 4 hele flasker bordvin og 4 hele flasker hedvin eller mousse- rende vin, og det er det, som gør mig betænkelig, for det betyder, at det vil være meget nemt for de mennesker, som har råd dertil, at foretage mere end én indkøbstur over grænsen, således at den nordlige side af grænsen vil blive en garderobe, som hr. Hans Kjær sagde. Jeg kan derfor ikke være helt uenig med vinbranchen, når den gør opmærksom på konsekvensen af denne grænsehandel, hvis man foretager denne nedsættelse uden samtidig hermed at foretage en nedsættelse generelt af vinafgifterne. Det forekommer mig at være den rigtige måde at gøre det på. I konsekvens af, at Danmark bliver et EF-land, bliver det jo, hvis vi opretholder den relativt høje beskatning, mere end svært at være vinhandler i Danmark. Nu føler jeg mig ikke kaldet til at være vinhandlernes forsvarer, jeg vil hellere være vinens forsvarer end vinhandlernes, men de udfører en særdeles nyttig funktion for en stor del af befolkningen, og det bliver mere end svært at være vinhandler eller købmand eller i øvrigt handlende, som handler med vin og spiritus ikke mindst i grænselandet og i de byer, hvor man har anløb af de såkaldte spritruiter, det gælder f. eks. også København. Men det bliver også svært at se det rimelige i opretholdelsen af en tilstand, som betyder, at den del af befolkningen, som bor i nærheden af disse grænse-

[Henning Philipsen.]

overgange og disse spritruiter, vedblivende, for det har de jo for nærværende, skulle have en fordel i skattemæssig henseende, som andre dele af befolkningen ikke har nogen mulighed for at opnå.

For det tredje er jeg ikke sikker på, at staten ville lide noget synderligt provenutab ved en generel nedsættelse af samtlige afgifter på spiritus og vin, idet jeg har en formodning om, at salget til gengæld ville gå en del i vejret. Jeg har tidligere sagt det her, og jeg vil gerne gentage det: der skabes megen god kultur efter min opfattelse, ved at man giver jævne mennesker råd til at sætte sig ned og tale sammen over en bajer, over et glas vin eller en Gammel Dansk.

Jeg synes, der burde anlægges de samme betragtninger vedrørende vin- og spiritusafgifterne, som finansministeren anlægger i sit forslag vedrørende halveringen af afgiften på radioapparater, nemlig at forhindre danske, som rejser i udlandet, i at købe afgiftsfrit i udlandet, hvad de kan købe herhjemme, og det kan gøres ved at gøre varerne lige så billige eller omtrent lige så billige, når man tager rejseudgifterne i betragtning.

Så vil jeg godt lige gøre en enkelt bemærkning til det, hr. Preben Steen Nielsen var inde på vedrørende kontrollen med destillationsapparaterne. Jeg er ikke sikker på, at hr. Preben Steen Nielsen ikke har ret, det vil være meget svært, og alene den omstændighed, at man er i besiddelse af remedierne, betyder jo ikke, at man nødvendigvis også brænder brændevin ulovligt. Hvis den omstændighed, at man er i besiddelse af remedierne, skulle være et bevis, så er vi nok adskillige, som ville være blevet tillagt en paternitet, som vi ikke havde ønsket.

Finansministeren (Grünbaum): Vi er ikke fremme ved juletid endnu, men det var dog, som om julestemningen bredte sig efterhånden, som man hørte på indlæggene her. Jeg forstod jo på hr. Henning Philipsen, at SF giver tilslutning til, at vi nu skal nedsætte champagneafgiften — hvis man skal tage det, der er sagt her fra ordførerne, som udtryk for, hvad partierne vil.

I øvrigt er der altså stemning for, at man skal være noget mere lempelig end det, dette lovforslag går ud på. Jeg er ikke uenig i

selve de betragtninger, der er anført vedrørende grænsehandelen. Vi har alle sammen været klar over, at i det øjeblik Danmark kommer ind i EF, får vi problemer på grund af vores høje punktafgifter. Det har vi drøftet mange gange; vi har endda brugt adskillige timer til det i sin tid i det såkaldte kulegravningsudvalg vedrørende punktafgifterne, hvor nogle af ordførerne også var medlemmer. Det er vel derfor noget, vi alle ved, at i det øjeblik vi går ind i EF og oprettholder vores høje punktafgifter, får vi disse problemer med grænsehandelen. Ikke mindst når man får den ændring i rejsegodsreglerne, at de 350 kr. bliver sat op til 950 kr., er det jo helt åbenbart, at der kan organiseres forskellige ting, busture osv. i større udstrækning end dem, man kender.

Jeg vil dog lige gøre opmærksom på, at det er til eget forbrug. Det, som hr. Hans Kjær var inde på, med disse garderober, man kunne få installeret på vores side af grænsen og så kunne ligge og fare frem og tilbage over grænsen og købe ind i ubegrænset omfang, det er altså ikke rigtigt. Jeg synes nok, det er værd at få dette aflivet med det samme. Det er rigtigt, at der ikke er nogen døgngrænse. For så vidt kan man altså godt foretage en sådan rejse flere gange i døgnet, men jeg vil som sagt lige gøre opmærksom på, at det er varer til eget forbrug, og tolderne må selvfølgelig være opmærksomme, hvis der skulle udvikle sig noget i retning af det, som hr. Hans Kjær var inde på. Så er det sagt.

I øvrigt er det naturligvis rigtigt, at hvor der f. eks. bare foretages en enkelt rejse, der kan man købe mere ind, og det vil betyde, at man udsætter dansk erhvervsliv for et vist pres inden for de pågældende områder. Derfor har det da heller ikke været mig fremmed, at man ved vor indtræden i EF skulle have en betydelig nedsættelse af vores punktafgifter, og overvejelser herom er faktisk også, det kan jeg godt røbe, indgået i vores arbejde i finansministeriet. Det har også været fremme i offentligheden, så det er i og for sig ingen nyhed. Når vi ikke har foreslået nedsættelser, er det, fordi staten fattes penge, og jeg har ikke her i dag hørt nogen, der har tilbudt at skaffe de penge, som det vil koste, hvis man gik frem på den måde. Selvfølgelig kan man sige, at man får ikke det provenutab fuldt ud, som man

[Finansministeren.]

ud fra en helt mekanisk beregning ville nå frem til ved at sige, vi har det og det provenu i øjeblikket, det er ca. 250 mill. kr. på vinområdet, at så får vi selvfølgelig ikke det fulde tab ved at gå ned med afgifterne eller ved at afskaffe afgifterne, og heller ikke, hvis vi går ned til det halve, det vil jeg da gerne medgive. Men vi ved jo ikke ret meget om det her, og vi får i hvert fald et meget betydeligt provenutab, det er vi ikke i tvivl om. Der er ingen, der kan sige, hvor stort det bliver, men at det bliver et stort provenutab, er helt afgjort. Grænsehandelen betyder altså ikke så meget, selv om man dér vil miste noget af provenuet, når man ikke sætter afgiften ned. Der vil komme et ganske betydeligt provenutab for statskassen, hvis man skulle gennemføre det, som jeg i og for sig også som finansminister ville mene var rigtigt at gennemføre på dette område, når vi går ind i EF. Problemstillingen er altså: kan man anvise kompenserende indtægter, så er jeg i hvert tilfælde parat til i folketingsudvalget at drøfte disse spørgsmål.

Hr. Preben Steen Nielsen spurgte mig direkte, om jeg var indstillet på at stramme reglerne vedrørende de 100.000 kr. yderligere, hvis der skulle være behov for det. Jeg vil da gerne bekræfte, at det er jeg indstillet på. Og som formuleringen er i den pågældende paragraf, skulle der altså være mulighed for det, men jeg tror nok, at selve det at kræve disse 100.000 kr. i sikkerhedsstillelse, i første omgang må være tilstrækkeligt. Så må vi se, hvordan dette virker.

Jeg tror, jeg vil nøjes med at sige, at jeg i almindelighed vil være villig til i udvalget at drøfte hele den række af spørgsmål, som er rejst her. Jeg er, som jeg har givet udtryk for det, i og for sig principielt enig i betragtningerne vedrørende punktafgifter osv., men det er et spørgsmål om provenu.

Hr. Hans Kjær stillede det konkrete spørgsmål, om jeg kunne bekræfte, at forskelsbehandlingen vedrørende momsen ville bortfalde, og det kan jeg bekræfte. Det er jo spørgsmålet om varer fra Tyskland.

Hr. Enggaard har jeg sådan set svaret, der var ikke noget konkret spørgsmål. Fru Dagmar Andreasen var inde på spørgsmålet om de lempelser, der sker i forbindelse med kakaoblendingerne, og jeg vil gerne sige til hele udvalget eller til folketinget: vi har

fået en henvendelse, hvori man peger på, at dér, hvor der ikke er mælkepulver i, kan der også godt være behov for en tilsvarende lempelse, og henvendelsen er sendt også til folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Jeg vil gerne se på, om det er muligt at foretage den udvidelse. Jeg synes i og for sig, at den argumentation, der er i henvendelsen, lyder fornuftig.

Ja, jeg tror, jeg vil nøjes med disse bemærkninger.

Hans Kjær: Når finansministeren synes, det skulle aflives med det samme, at man kunne passere grænsen på den måde, som jeg havde sagt, så vil jeg glæde mig til i udvalget at få en dokumentation for, at min påstand kan aflives. Jeg tror ikke, den kan aflives. Jeg mener ikke, der findes en eneste bestemmelse, der forhindrer én i at gå frem og tilbage over grænsen, lige så mange gange man orker, ud over det ene, at man ikke må indføre det til erhvervsmæssig anvendelse. Det kan man oversætte til eget forbrug, men jeg mener altså også, der ligger en vis gaveanvendelse i det, og eget forbrug kan vel ikke forhindre, at man kan være så praktisk, at man én gang om året tager sig tid til at fare frem og tilbage over grænsen og købe til et helt års forbrug. Det bliver morsomt.

Henning Philipsen: Jeg vil gerne sige til finansministeren, at han har misforstået mig, hvis han har opfattet det således, at jeg skulle have den opfattelse, at champagne skulle gøres billigere. Det har jeg ikke. Men jeg synes, der ville have været konsekvens i regeringens forslag, hvis man havde medtaget champagnen. Hvorfor har man ikke det? Og endelig vil jeg da godt føje til, at jeg synes, når jeg skal sige min mening, at ministeren burde udsætte denne nedtrapning af afgifterne på de dyreste vine, som han jo kan, indtil den 1. juli 1974, og hvis han så endelig vil lave om på det, så synes jeg nok, ministeren burde tage konsekvensen og så tage champagnen med. Så vil der være lidt rimelighed i det. Og endelig må jeg gøre denne bemærkning til ministeren: selv de dyreste vine, selv de allerbedste vine, kan stadig væk importeres til Danmark på fad. Det behøver ikke nødvendigvis at være slotsaftapninger. Det er derfor, jeg siger, at

[Henning Philipsen.]

det, som man gør nu, og som man burde opretholde, det var skatten på prestige, ikke den omstændighed, at folk skulle have en billig vin.

Finansministeren (Grünbaum): Ja men så fik vi altså fastslået, at SF ikke vil nedsætte afgiften på champagne, men tværtimod udsætte nedsættelsen af vinafgifterne, altså vin importeret på flaske, til den dato, hvor vi kan udsætte det til, engang i 1974.

Der blev spurgt, hvorfor man ikke har nedsat champagneafgiften. Det hænger sammen med, der er jo logik i det, at det, man har gjort, altså det, vi har begrænset os til, simpelt hen er at foretage de ændringer i afgifterne, som er nødvendige for at skabe ligestilling på de forskellige områder, og det har altså ikke været nødvendigt på champagneområdet, da vi jo ikke producerer rigtig champagne herhjemme. Det er altså den linje, der går igennem det hele: vi har taget de ændringer, som har været nødvendige for at opfylde EF-betingelserne om, at der skal være konkurrencemæssig ligestilling på de forskellige områder. At det så rejser en hel række andre problemer, fordi vi har disse spørgsmål om grænsetrafikken, er så noget andet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra følgende medlemmer har jeg modtaget anmodning om, at den af ministeren for kulturelle anliggender den 19. oktober givne redegørelse må blive sat til forhandling i tinget:

Bernhard Baunsgaard, Lene Bro, Hanne Budtz, Christophersen, Per Dich, Meta Ditzel, Enggaard, Horn, Risgaard Knudsen, Morten Lange, K. J. Mortensen, Lone Nielsen, Ninn-Hansen, K. Helveg Petersen, Johan Philipsen, Stetter og Vivike.

Redegørelsen vil herefter komme til forhandling torsdag den 2. november.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 25. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Brøndlund Nielsen.*
- 2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Brøndlund Nielsen.*
- 3) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Stinus.*
- 4) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Stinus.*
- 5) *Spørgsmål til ministrene.*
- 6) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift af topografiske kort.
- 7) *Første behandling af:*
Forslag til militær straffelov.
- 8) *Første behandling af:*
Forslag til militær retsplejelov.
- 9) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om forsvarets organisation m. v.
- 10) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel.

Mødet hævet kl. 15.26.